

PRIPOROČILA ZA PRIPRAVO NA CANKARJEVO TEKMOVANJE 2019/2020 1. in 2. letnik gimnazij in srednjih strokovnih šol

JAZ, TI, MI VSI
Le pogumno, le za mano ...

(Anja Štefan)

Tekmovalci/tekmovalke berejo knjigi:

- Marjan Tomšič: Oštrigeca (katerakoli izdaja) in
- Ciril Kosmač: Tantadruj (katerakoli izdaja).

Na **ŠOLSKEM TEKMOVANJU** tekmovalci/tekmovalke pokažejo poznavanje in razumevanje ter doživljanje romana **Oštrigeca Marjana Tomšiča** in dodatne literature.

Za šolsko tekmovanje dijaki berejo pravljčni roman Oštrigeca in izražajo svoje doživljanje ter predstave o prebranem, obnavljajo in povzemajo zgodbo; razčlenjujejo besedilo in razlagajo svoje misli o prebranem ter besedilo vrednotijo. Ob tem spoznavajo in uporabljajo literarnovedne pojme, povezane s pripovedništvom (na primer: vrsta romana; tema, motivi, osebe, dogajalni čas, dogajalni prostor, perspektiva, zgradba, slog in jezik ...). Leposlovno besedilo povezujejo tudi z znanjem literarne zgodovine (pridobljenem pri pouku na vseh stopnjah dosedanjega šolanja) in si pomagajo s spremnno besedo v knjigi in z dodatno literaturo:

- <https://www.rtvsl.si/kultura/beremo/ostrigeca/137071>
- <https://sl.wikibooks.org/wiki/O%C5%A1trigeca> (Wiki in priporočena literatura)
- <https://www.delo.si/kultura/knjiga/nakljucja-so-instrumenti-usode-to-je-moje-spoznanje-215992.html>
- Biografski podatki o avtorju in njegovem delu (iz poljubnega vira, npr. Wikipedija),

pri čemer mentorji upoštevajo skupna izhodišča in glavne poudarke priprave na tekmovanje.

Tekmovalci pišejo **spis na književno temo**. V njem ob krajših navodilih/na podlagi ključnih besed/ob predloženem odlomku smiselno povežejo, interpretirajo in **problemsko** obravnavajo predpisano temo in motive z obnavljanjem, povzemanjem, razlaganjem, utemeljevanjem in vrednotenjem oziroma aktualizacijo.

Na **OBMOČNEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje ter doživljanje novele **Tantadruj Cirila Kosmača** in predpisane dodatne literature.

Za območno tekmovanje dijaki berejo novelo Tantadruj, izražajo svoje doživljanje in predstave o prebranem, obnavljajo in povzemajo vsebino; razčlenjujejo in razlagajo svoje misli, predstave o prebranem ter besedilo vrednotijo. Ob tem spoznavajo in uporabljajo literarnovedne pojme, povezane s pripovedništvom (na primer: snov, tema, motivi, pripovedovalec, okvirna zgodba, perspektiva, književne osebe, kratka zgodba, slog in jezik ...). Leposlovno besedilo povezujejo tudi z znanjem literarne zgodovine (pridobljenem pri pouku in širše) in si pomagajo s spremnno besedo v knjigi ter dodatno literaturo:

- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Tantadruj> (Wiki)
- <https://www.jezikinslovstvo.com/pdf.php?part=2015%7C3-4%7C43%E2%80%93353> (Z. Božič, Tantadrujevo iskanje sreče: od didaktike do interpretacije)
- Od Ivana Preglja do Cirila Kosmača: izbor novel / spremna besedila napisal Peter Kolšek, zbirka Klasje
- <http://www.primorci.si/osebe/kosma%C4%8D-ciril/537/> (Glej tudi navedeno literaturo.)

Tekmovalci podobno kot na šolskem tekmovanju pišejo **spis na književno temo**. V njem ob krajših navodilih/na podlagi ključnih besed/ob predloženem odlomku **problemsko** obravnavajo in interpretirajo predpisano temo in motive z obnavljanjem/povzemanjem, razlaganjem, utemeljevanjem in vrednotenjem oziroma aktualizacijo.

Na **DRŽAVNEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje obeh razpisanih leposlovnih del (romana in novele) ter dodatne literature, priporočene za šolsko in območno tekmovanje. Leposlovna besedila povezujejo z znanjem literarne teorije in literarne zgodovine ter jih primerjajo z besedili, ki so predvidena za obravnavo po učnem načrtu. Za državno tekmovanje veljajo tudi vsa priporočila s šolskega in z območnega tekmovanja ter tudi Skupna izhodišča dr. Igorja Saksida in dodatna literatura:

- https://sl.wikiversity.org/wiki/Alojzija_Zupan_Sosi%C4%8D:_Pravlji%C4%8Dni_roman
- <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-SRLG3B5Y/20d9e607-075b-47cc-9ba7-b0dbd32b15a9/PDF> (A. Zupan Sosič, Fantastika in sodobni slov. roman ob koncu stoletja)
- <https://www.trubarjevahaliterature.si/index.php/component/content/article/36-program/394-alojzija-zupan-sosic> (A. Zupan Sosič, Fantastika v slovenski književnosti)

Tekmovalci pišejo spis na književno temo, v katerem ob navodilih/ključnih besedah in (lahko tudi) na podlagi priloženih odlomkov in (lahko tudi) na podlagi priloženega (znanega/neznanega) besedila (o avtorju, zgodovinskem času/prostoru, recepciji ...) interpretirajo in povežejo predloženo besedilo z razpisanimi knjigami ter problemsko obravnavajo predpisano temo in motive s povzemanjem, razlaganjem, utemeljevanjem in vrednotenjem oziroma aktualizacijo. Pri tem tudi medbesedilno primerjajo. Težavnost naloge se stopnjuje sorazmerno s stopnjo tekmovanja.

Vrednotenje spisov zajema tri bistvene elemente:
poznavanje književnega besedila,
ustvarjalnost, izvirnost in problemskost pisanja ter
jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost.

Sestavljavke nalog